

60.008/x.

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

budapest, 1982. április 13. bel.

k e d d

sb0001 4 160 mtib1001

tavaszi teraszok budapesten /1.rész/

1982. április 13. - mind megszokottabb látvány budapest utcáin, hogy az emberek presszók, éttermek előtti teraszokon kávéznak, nézelődnek, társalognak. a hétvégeken lassan benépesülnek a kirándulóhelyek, nemsokára a strandok is kinyitják kapukat, s a vendégeket étellel-itallal is el kell látni. az mti munkatársa három fővárosi vendéglátó vállalatnál érdeklődött, hogyan készültek fel az egyre növekvő forgalomra.

a dél-budai vendéglátó vállalatnál elsősorban a várban és környékén számítanak sok vendégre. jónéhány eszpresszó, étterem már egy hónapja nemcsak belső helyiségében, hanem utcai dobogón, teraszon is fogadja a vendégeket. a napokban nyitották meg a tóth árpád sétányon a brehrám eszpresszó kerthelyiségét, s május elején az aranyhordó étterem vendégei is kiülhetnek a teraszra.

a belvárosi vendéglátó vállalat az idén üzemelteti először a margitszigeti casinót és a május 1-én nyíló palatinus strand büféit. a söripartól kapott ígéret szerint jó lesz az ellátás, főként importsörökre lehet számítani; akárcsak a vállalat többi egységében. most dolgozzák ki azt a 30 üzletet érintő új rendszert, amely az idegenforgalom igényeinek megfelelően május 15-től szeptember 15-ig módosítja az eddigi nyitvatartási rendet.

bel

- 2 -

1982.04.13.

a város központjában mintegy 60 terasz fogadja a vendégeket, mindegyik virágokkal földszítve, izlésesen dekorálva. egyébként a vállalkozó tartozó valamennyi üzletnél külső és belső nagytakarítást tartottak az elmúlt hetekben. az idén is folytatják azt a jól bevált hagyományt, hogy éttermekben, presszóknak bemutatókat rendeznek hidegkonyhai készítményekből, gyümölcsökből, cukrászsüteményekből.

az észak-budai vendéglátó vállalat szintén felállította teraszainak nagy részét. az üzletvezetőket levélben emlékeztették arra a rendelkezésre, hogy a teraszon helyet foglalók számára is biztosítani kell a teljes melegkonyhai választékot.

a pálvölgyi presszó és a kerthelyiséges erdei lak étterem felújítva várja a vendégeket. ugyancsak a hármashatárhegyen a napokban nyílt meg a fenyőgyöngye büféje és melegkonyhája.

hüvösvölgyben, a két éve leégett balázs-vendéglő helyén kerthelyiséges pavilont állítottak fel, ahol másodosztályú áron kapható büféáru és csapolt sör.

/folyt. köv./

00.10^{rj} - 130482 2308

-. -

sb0002 4 160 mtib1002

tavaszi teraszok.../2.rész/

a szerződéses üzemeltetésre áttért nagyréti büfé egy hete szolgálja ki a vendégeket. május végéig várhatóan megnyílik a hársfa vendéglő is, amelynek teljes felújítását novemberben kezdték meg.

a vállalat vezetői az ötnapos munkahét következtében a belföldi idegenforgalom növekedésére is számítanak. több üzletük különböző rendezvényekkel is várja a vendégeket. a csillaghegyi strand éttermének kerthelyiségében például nyáron minden este műsorokat tartanak, a borozóban pedig magyarnóta-énekesek szórakoztatják a látogatókat. több üzletben fimvetítéssel egybekötött diszkó várja a fiatalokat, a budagyöngye étterem először rendez video-diszkó műsorokat, az ujlaki étterem sörkertjében pedig már most is nagy sikert arat vasárnaponként a soroksári sváb zenekar. /mti/

i/sr/rj bc

00.11 130482 0830

-. -

bel

- 3 -

1982.04.13.

sb0003 4 130 mtib1003

adatok budapest közlekedéséről

1982. április 13. - a legújabb felmérések szerint a főváros utihálózata 3647 kilométer. ez mindössze negyven kilométerrel „rövidebb”, mint a volga. a főutihálózat hossza 518 kilométer, ebből hat kilométernyi az autópálya, s 254 kilométer főforgalmi utnak, 258 pedig forgalmi utnak minősül. e főutihálózaton 165 közúti csomópont van, és 40 ezer kresz-tábla, 30 ezer kiegészítő tábla, mintegy 160 ezer négyzetméternyi utburkolati jel segíti a forgalom lebonyolódását. a fővárosban 287 közúti hid található. budapest utjainak területe mintegy 18, a járdáké 9.3 négyzetkilométer. a tömegközlekedést a bkv csaknem 3700 járműve szolgálja: ezeknek több mint a fele autóbussz, a legkevesebb a fogaskerekű vasuti kocsi száma: tizennégy. a fővárosban egy lakosra átlagosan napi 2.9 „helyváltoztatás”, jut, ebből 1.9 tömegközlekedési eszközzel, 0.3 személygépkocsival, 0.7 gyalog vagy kerékpáron történik. /mti/

i/ag/rj bc ká

00.11 130482 0966

-. -

sb0004 4 160 mtib1007

új idők új dalai a tv-ben

1982. április 13. - újabb lírai sorozat gazdagítja a televízió irodalmi repertoárját: új idők új dalai címmel háromrészes műsort rögzített a televízió forgatócsoportja király istván forgatókönyve alapján, benedek árpád rendező irányításával. a közeljövőben kerül a képernyőre babits minály alkotásainak válogatása. a műsorban elhangzik többek között a ne mondj le semmiről, a cigány a siralomházban, az ősz és tavasz között, és a jónás imája című babits-költemény - gáti oszkár, mécs károly, huszti péter és kránitz lajos előadásában.

a kosztolányi-verseket tolmácsoló programban helyet kapott a népszerű üllői uti fák, az esti kornél éneke és a hajnali részegség című alkotás straub dezső, gyarmati istván, dunai tamás és gáti oszkár közreműködésében.

a sorozat egy következő adása a magyarországi avantgard kialakulásához hozzájáruló külföldi műveket, s az irányzat hazai képviselőinek alkotásait mutatja be. elhangzik majd apollinaire: egy

bel

- 4 -

1982.04.13.

szép vörössesszökhöz - straub dezső -, cendrars: ellentétek - szemes mari -, kassák lajos: érthetetlen kép és mesteremberek - mádi szabó gábor és mécs károly tolmácsolásában. szerepel a műsorban józsef attila: nem én kiáltok című verse is. /mti/

i/rj bc ká

00.12 130482 1298

-. -

sb0005 4 170 mtib1008

„kopogtatják,, a kökénybokrokat

1982. április 13. - hófehérbe öltöztek a kökénybokrok a baranyai lankákon. a mostani tavaszon rendkívül dusan rakódtak meg virággal a cserjék, egy-egy ágon 30-50 csokrocscska diszlik. ezt az igénytelen növényt évente kétszer is felkeresik a gyűjtögetők, mert a virága is, a gyümölcse is hasznosítható termék. a kökényvirág a tavasz első - legnagyobb tömegben előforduló - gyógynövénye. a belőle készült tea kellemes illatú és jó aromájú, amellyel gyógyhatása is van. többek között a magas vérnyomás és az érlelmeszesedés, vesebetegség és hurutos megbetegedések ellen használják. gyűjtése úgy történik, hogy bottal óvatosan megütögetik az ágakat és a fehér virágszirmok a bokor alá helyezett ponyvára vagy fóliára hullanak. pécs környékén, valamint a mecseki hegyháton és az ormánságban sokan „kopogtatják,, ezekben a napokban a kökénybokrokat. /mti/

igó/rj ká

00.13 130482 0908

-. -

sb0006 4 150 mtib1004

egy hét múlva négy szakkiállítás kőbányán /1.rész/

1982. április 13. - egy hét múlva, április 20-án négy nemzetközi szakkiállítás nyílik a kőbányai vásárvárosban.

a 6. construma építőipari és klimatechnikai bemutatón 165 hazai kiállító és 13 ország 50 cége mutatja be újdonságait. a szervezők hét árucsoportot alakítottak ki - többet mint az előző kiállításokon

bel

- 5 -

1982.04.13.

-, s így szemléletesebbé válik az egyes témakörök, az építéskutatás, az építésiparosítás, az energiatakarékos építőanyaggyártás, a lakásépítés, a szakipari munkák, a légtechnikai eszközök és az építésgepesítés anyaga. a kiállítást az új követelményeknek megfelelően rendezik meg, figyelembe veszik azt, hogy a beruházások mérséklődnek, előtérbe kerülnek az energiatakarékos, minőségileg is jobb építési módok és technológiák. a kiállítás megnyitóján adják át a construma díjakat. a bemutató idején is nyitva tart az állandó építőipari kiállítás.

az autoservice,82 szakkiállítás jelentőségét növeli a rendkívül gyorsütemű hazai motorizáció. 15 év alatt az autóbusszállomány több mint háromszorosára, a tehergépkocsipark két és félszeresére, a személygépkocsiké pedig hétszeresére növekedett. mind nagyobb szerepet kap az infrastruktúra fejlesztése, vagyis a közut és üzemanyag-töltő-hálózat, a szervizkapacitás bővítése és korszerűsítése. a hazai ipar is körülbelül 15 éve foglalkozik a javítóipar berendezéseinek, műszereinek gyártásával, s a most kiállító 34 iparvállalat és szövetkezet a legújabb fejlesztési eredményekről ad számot. láthatók majd új adagolószivattyú-próbapadok, elektromos gyújtásellenőrző- és beállító mikroprocesszoros műszerek, futóműállító és különféle vizsgáló berendezések. a bemutatón további nyolc ország 31 cége is kiállít.

az első tömítéstechnikai kiállítással egyidőben nemzetközi konferenciát is rendeznek budapesten. a kiállításon hat magyar és 11 külföldi cég mutatkozik be, a konferencia előadásainak egyötödét hazai szakemberek tartják. a bemutatón láthatók majd a vegyipar nélkülözhetetlen gépelemei, az ugynevezett csuszógyűrűs tömítések, amelyeket az április 4. gépipari művek világszínvonalon gyárt. a taurus kooperációban előállított precíziós tömítőgyűrűket hoz a kiállításra. a lada gépkocsikhoz készülő armafilt gyártmányok és egész sor építőipari termék is látható a szakkiállításon.

/folyt.köv./

sz/mm rj pp pr
01.27 130482 2357

-. -

bel

- 6 -

1982.04.13.

sb0007 4 150 mtib1005

egy hét múlva négy szakkiállítás kőbányán /2.rész/

az ugyancsak első innovációs kiállításon 30 magyar és 14 külföldi vállalat vesz részt. 50 olyan új terméket mutatnak be, amelyek hazánkban újdonságnak számítanak. ez a kiállítás április 27-ig tart nyitva, a többi 23-ig.

a kiállításokra sűrített menetrendben közlekednek majd a vásár körül a 100-as jelű autóbuszok. /mti/

sz/mm/rj sl ká pr

01.35 130482 0413

..-

sb0008 4 160 mtib1006

új szerzemények kiállítása

1982. április 13. - ezekben a napokban állítják össze az immár hagyományos, a hazai közgyűjtemények új szerzeményei című kiállítást a magyar munkásmozgalmi múzeum szakemberei. ezen a tárlaton azokat a megvásárolt, a múzeumoknak ajándékozott, illetve a régészeti ásatások során napvilágra került műtárgyakat állítják ki, amelyekhez az elmúlt esztendőben jutottak hozzá a hazai közgyűjtemények.

a tárlatra többek között a magyar nemzeti galériából, a szépművészeti, az iparművészeti, a néprajzi és a természettudományi múzeumból, az országos levéltárból, az országos széchényi, a fővárosi szabó ervin és a gorkij könyvtárból, továbbá több vidéki múzeumból érkezik több mint 400 kiállítási tárgy. ezek a világ minden tájáról származó emlékek több évszázadot fognak át. találhatóak közöttük római kori amforák, az 1260-as években kelt oklevél, kincslelet, szobrok, faragványok, viseletek, kitömött pingvin s napjainkban készült képzőművészeti alkotások is.

a kiállítást április 22-től tekinthetik meg az érdeklődők a magyar munkásmozgalmi múzeumban. /mti/

i cs/rj bc ká

01.37 130482 1122

..-

bel

- 7 -

1982.04.13.

sb0009 4 150 mtib1009

bucszó állatfajták

1982. április 13. - az állattenyésztés számos új, korszerű fajtát vett köztenyésztésbe az elmúlt években. ezek nagy biztonsággal helyettesítik a régieket, kiszorítva azokat a nagyüzemi állattelepkekről, gyakran még a kevésbé igényes tartási körülményekkel rendelkező háztáji portákról is. a régiek között egész sor nagyhirű fajta van; jórészüik még nem is olyan távoli időben a hus, a tej, a tojás és a gyapjutermelés „kiválósága”, volt. az országos mezőgazdasági fajtaminősítő intézet, - amely rendszeresen figyelemmel kíséri az állatfajok, fajták teljesítményét, - széleskörű vizsgálatai azonban bebizonyították: néhány nagyhirű állatfajta ideje lejárt. ennek megfelelően az illetékes tanács minősítésüket, illetve forgalombahozatali engedélyüket visszavonta. a továbbiakban nem tartják köztenyésztésben e fajtákat, helyettük az újakat ajánlják.

a döntés nem csak a régebbi fajták mennyiségi, teljesítményei alapján született meg. ezek ugyanis gyakran még mindig megfelelnek a kor követelményeinek, ám egyebek között a takarmányhasznosítás és az állati szervezet energiaforgalma alakul kedvezőtlenebbül, az új fajtákhoz képest és végülis emiatt született meg a visszavonhatatlan határozat. visszavonták a sokáig nagyhirű cornvall sertés „engedély okiratát”, és ugyanígy járt az öves-sertés is, amelyet a legutóbbi időkhöz a háztáji gazdálkodók részesítettek előnyben. nem tenyésztik a továbbiakban a svéd-, illetve az ndk-beli lapály-sertést. egész sor juh fajta került a „veszteséglistára”,. egyebek között például a sokáig gyapjutermeléséről híres aszkániai merinófajta, amely hozzájárult a hazánkban honos fajták gyapjuhozamának fokozásához. megtette magáét a hamphshire-down is, amely több mint tiz évet szolgált. még ennél is többet a kaukázusi finomgyapjas-fajta, amelyet a szovjetunióból hoztak be a hazai gyapju-minőség javítására.

három további juh fajta mellett található a tetra-b, a sokáig nagyteljesítményűnek számító hushybrid-tyuk, továbbá egy gödöllői nemesítésű, és egy külföldi eredetű tyuk fajta is.

az intézet a továbbiakban is figyelemmel kíséri a fajták teljesítményeinek alakulását és ennek megfelelően ad majd javaslatot újabb fajták meghonosítására, illetve a folyamatosan elavulók „visszahívására”,. /mti/

jf/rj sl ká

07.19 130482 2300

OK

2.35
SP

..-

bel

- 8 -

1982.04.13.

sb0010 4 150 mtib1010

erdősítés somogyban

1982. április 13. - a kedvező időjárást kihasználva nagy lendülettel folyik az erdősítés a somogy megyei erdő- és fafeldolgozó gazdaság területén. a kézi munkások mellett három olyan gép is dolgozik az erdőültetésén, amely egyenként harminc-negyven ember munkáját végzi el. az idei tavaszon összesen ezerkét száz hektáron végeznek felujtítást a régi, kitermelt erdők helyén és fapótlást a meglévő telepítésekben. ezenkívül nagyüzemi művelésre alkalmatlan területeken további száz hektáron új erdőt telepítenek. /mti/

káp/rj st, ká

07.20 130482 0567

--

sb0011 4 150 mtib1011

kiskunsági juhfoдрászok

1982. április 13. - már nyírják a juhokat a kiskunság juhászataiban, ahol a május közepéig tartó idény alatt negyedmillió birka kerül oltó alá. erre a munkára nyiróbrigádokat alkalmaznak a gazdaságok, amelyek juhászatról juhászatra vándorolnak gépi felszereléseikkel. a „foдрászokat„ általában villamosított pajtákban rendezik be, hogy üzemeltetni tudják az elektromos nyirógépeket. akad munkájuk emellett, a kézi nyiróknak is a háztáji juhászatokban, ahol 30 ezer birkát tartanak.

a szakemberek véleménye szerint a kiskunságban a jó tenyésztőmunka eredményeképpen javult a juhászatok gyapjutermeleése, s tiszta, kifogástalan minőségű nyersanyagot kap tőlük az ipar. a vidék legnagyobb birkatartó termelőszövetkezetében, a kunszentmiklósi egyetértés tsz-ben a 14 ezres törzsállomány átlagos gyapjuhozama eléri az egyedenkénti 5 kilogrammot. /mti/

lász/rj st, ká

07.20 130482 0911

07

ST
9.1

--

bel

- 9 -

1982.04.13.

sb0012 4 150 mtib1012

gyeptégla a hanságból

1982. április 13. - megkezdte a hansági gyeptégla idei kitermelését a győri városgazdálkodási vállalat. farád térségében fogtak hozzá a késő őszig tartó idénymunkához. a hansági ősgyepet gondosan előkészítették a kivágásra: trágyázták, gyomtalanították és többször kaszálták, hogy tömöttebb, selymesebb legyen. a kitermelést két gyeptéglavágó géppel végzik, amelyek óránként 2000, 30-szor 60 centiméteres szeletet metszenek ki a hatalmas gyepterületből. a gyeppel együtt mintegy 3-5 centiméter vastag talajréteget is kiemelnek a gyökérzettel együtt, ez garantálja az átültetés sikerét. a gyeptéglát sportpályák felujtására, közterek, sétányok parkosítására használják.

ebben az évben a tavalyihoz hasonló mennyiség, csaknem 650 ezer gyeptégla kitermelését irányozták elő. ebből mintegy 150-200 ezer darabot ausztriába szállítanak, a többivel fővárosi, kecskeméti, ózdi és győri sportpályákat, parkokat és szabadidő központokat ujítanak fel. /mti/

mzs/rj st, ká

07.21 130482 1006

--

sb0013 4 150 mtib1013

1600 tonna olaj helyett földgáz

1982. április 13. - energiaracionalizálási programot készítettek szolnok megye legnagyobb mezőgazdasági üzemében a husz és félezer hektáron gazdálkodó közép-tiszai állami gazdaságban. saját erőből és az államtól tíz évre kapott kölcsönből 30 millió költséggel bevezetik a földgázt a gazdaság bánalmi központi üzemegységébe. a kiviteli terveket az agrober készíti el, és még az idén megkezdik a kivitelezést. a vállalkozás gazdaságosságát fokozza, hogy a gázátadó állomást közösen építik meg a fegyverneki vörös csillag tsz-vel, amely ugyancsak átér a földgáz üzemi hasznosítására. bánalmán a földgáz felhasználására alakítják át a tizenhatezer férőhelyes szakosított sertéstelepet, a lucernaszárító üzemet, a terményszárító berendezéseket, a központi műhelyeket és az üzemi konyhát.

07

9.1

a földgáz bevezetésével évente 1660 tonna gázolajat helyettesítenek, amelynek értéke meghaladja a 16 millió forintot. további megtakarítást hoz, hogy az eddiginél kevesebb munkaerőre lesz szükség, megszűnik az olaj szállítási költsége s egyszerűbbé válik a karbantartás. az energiaracionalizálási beruházás a számítások szerint mintegy három év alatt megtérül. /mti/

end/rj st ká
07.22 130482 1221

-.-

sb0014 4 150 mtib1014

elitelték a mátészalkai szatmár szálló vezetőit

1982. április 13. - folytatólagosan elkövetett hűtlen és hanyag kezelés vétségében találta bűnösnek a nyíregyházi megyei bíróság a mátészalkai szatmár szálló volt üzletvezetőjét és helyetteseit.

mint arról a közvélemény a televízió kék fény című adásából már értesült, bejelentések alapján alapos gyanu merült fel, hogy nagy endre üzletvezető helyetteseivel együtt megkárosította a társadalmi tulajdont. az elrendelt vizsgálat és a bírósági tárgyalás során bebizonyosodott, hogy vezetői állásukkal visszaélve, az ügyviteli szabályoktól önkényesen eltérve vezették a vendéglátóipari egységet. a leltár-ellenőrzés 1979. novemberétől 1980. novemberéig több mint 406 ezer forintos hiányt tárt fel. a szálló vezetői ugyanis a közületek kiszolgálása után nem győződtek meg az áruk ellenértékének befizetéséről, nem állítottak ki szállítólevelet az elvitt árufeleségekről, és számtalanszor más módon is megsértették a bizonylati fegyelmet. a bíróság megállapítása szerint ezért a felelősség elsősorban a volt üzletvezetőt terheli. nagy endre emellett rendszeresen reprezentált és fogyasztott a szálló árukészletéből térítés és blokkolás nélkül, s ugyanezt jónéhányszor megtette két helyettese, kocsány jános és szász jános is.

a bíróság nagy endrét egy rendbéli folytatólagosan elkövetett hűtlen kezelés, valamint hanyag kezelés vétsége miatt egy évi és hat hónapi fogházra ítélte és egy évre eltiltotta a közügyek gyakorlásától. két helyettesét különböző mértékű pénzbüntetéssel sújtották. a megyei szálloda- és vendéglátóipari vállalat a vádlottakkal szembeni követeléseit polgári perben érvényesítheti, s addig a bíróság elrendelte a vádlottak vagyonára elrendelt zár alá vétel fenntartását.

M

g. sz

az ügyész, valamint a másod- és harmadrendű vádlott az ítéletet tudomásul vette, nagy endre felmentés végett fellebbezett. /mti/

kal/ummé/rj st ká

07.27 130482 1918

-.-

sb0015 4 160 mtib1015

egészségház az uttörőtáborokban

1982. április 13. - hat betegszobát, orvosi rendelőt és védőnői szobát magába foglaló egészségházzal gazdagodik a somogyi uttörők fonyódligetitábor. a kivitelezést társadalmi munkával segítik a boglárlellei kertészeti és szőlészeti szakközépiskola tanulói, az ifjusági vezetők és a járások kiszesei is. az épület június közepére készül el. labdarugó pályája is lesz a tábornak, amelynek talaját munkagépek készítik elő. /mti/

káp/rj ká

07.27 130482 0488

-.-

sb0016 4 130 mtib1016

rácz albert moszkvába utazott

1982. április 13. - kedden magyar küldöttség utazott moszkvába rácz albert államtitkárnak, az állami bér- és munkaügyi hivatal elnökének vezetésével. a delegáció a kgst-tagországok állami munkaügyi szervei vezetői értekezletének xiv. ülésén vesz részt. /mti/

ár/mm pr

08.50 130482 0314

-.-

bel

- 12 -

1982.04.13.

sb0017 4 130 mtib1017

budapestre érkezett umberto barulli

1982. április 13. - az mszmp központi bizottságának meghívására hazánkba érkezett umberto barulli, a san marino-i kommunista párt főtitkára, a vendéget a ferihegyi repülőtéren horn gyula, a kb külügyi osztályának helyettes vezetője fogadta. /mti/

gk mm pr
09.09 130482 0308

--

sb0018 4 130 mtib1019

rendőrségi hírek

1982. április 13. - az elmúlt 72 órában az ország területén 116 közúti közlekedési baleset történt, ebből 5 halálos, 50 súlyos és 61 könnyű sérüléssel volt.

x x x

kiskunmajsa belterületén cuka imre józsef 37 éves raktáros, kiskunmajsai lakos személygépkocsijával elütötte apró péter pál 35 éves gépkocsivezető, kiskunmajsai lakost, majd segítségnyújtás nélkül továbbhajtott. a gyalogos a helyszínen meghalt. cukát a rendőrség elfogta és őrizetbe vette.

kalányos károly, 38 éves segédmunkás, litéri lakos eddig ismeretlen okból lakásukon zsebkéssel hátra szurta élettársát, kanalas gizella, 25 éves eltartottat. kanalas gizella súlyos, életveszélyes sérülést szenvedett. kalányost a rendőrség őrizetbe vette. /mti/

-ár/gk/mm pr
10.00 130482 0780

--

bel

- 13 -

1982.04.13.

sb0019 4 150 mtib1020

az építésügyi ágazat kiváló vállalatai és szövetkezetei

1982. április 13. /1. rész/ - az építésügyi és városfejlesztési miniszter az érintett érdekképviselői szervek elnökségeivel egyetértésben 1981. évi eredményes munkájuk elismeréseként a következő szervezeteknek adományozta a kiváló vállalat, illetve a kiváló szövetkezet címet:

az évm vállalatok közül a duna-tisza-közi állami építőipari vállalat /kecskemét/, tolna megyei állami építőipari vállalat, mélyépítő vállalat, villanyszerelőipari vállalat, alba regia állami építőipari vállalat /székesfehérvár/, középülettervező vállalat, délmagyarországi magas- és mélyépítő vállalat, kőfaragó és épületszobrászipari vállalat, kemikál építőanyagipari vállalat, épületkerámiaipari vállalat, fűtőber épületgépészeti termékeket gyártó vállalat, üvegipari művek, szilikátipari központi kutató és tervező intézet.

a tanácsai vállalatok közül a fővárosi 2-es számú építőipari vállalat, kiskunhalasi építőipari vállalat, győr-sopron megyei tanácsai építőipari és szerelő vállalat, bács-kiskun megyei beruházási vállalat, zala megyei tervező vállalat, csongrád megyei tanácsai tervező vállalat, pest megyei ut- és hidépítő vállalat, magyarszombatfai kerámiaipari vállalat, mohácsi városgazdálkodási vállalat, mohácsi járási közösi tanácsainak költségvetési üzeme /bóly/, nagyközségi közös tanács költségvetési üzeme /jánoshalma/, városi tanács kommunális költségvetési üzeme /kecskemét/, békéscsabai kertészeti és köztisztasági vállalat, békés város költségvetési üzeme, városgazdálkodási vállalat /mezőkövesd/, borsod-abauj-zemplén megyei kéményseprő és tüzeléstechnikai szolgáltató vállalat, tokaj nagyközségi tanács vb kommunális és építőipari költségvetési üzeme, szegedi ingatlankezelő vállalat, hódmezővásárhelyi városgazdálkodási vállalat, fejér megyei kéményseprő és cserépkályhakészítő vállalat, velence-tavi közös költségvetési üzem /agárd/, mosonmagyaróvári városgazdálkodási vállalat, sopron városi tanács parkfenntartó és kertészeti üzeme, hajdusoboszlói városgazdálkodási vállalat, hajduböszörményi városgazdálkodási vállalat, városi tanács vb költségvetési üzeme /berettyóújfalú/, gyöngyösi ingatlankezelő vállalat, eger város tanácsa mélyépítő és városrendezési üzem, heves megyei településtisztasági vállalat /eger/, komárom megyei kéményseprő és tüzeléstechnikai szolgáltató vállalat /tata/, rétság nagyközségi tanács vb közös költségvetési üzeme, pest megyei temetkezési vállalat, /folyt.köv./

sb/pá mm si pr
11.23 130482 2501

--

sb0020 4 150 mtib1021

az építésügyi ágazat ... /2. rész/

1982. április 13. - váci városgazdálkodási vállalat, vac városi tanács kommunális költségvetési üzeme, somogy megyei kertészeti- és parképítő vállalat /siófok/, barcs városi tanács vb költségvetési üzeme, nagyközségi közös tanács vb költségvetési üzem /dombrád/, városgazdálkodási vállalat /turkeve/, törökszentmiklós városi tanács költségvetési üzeme, szombathelyi ingatlankezelő vállalat, városgazdálkodási vállalat /balatonfüred/, ajkai városgazdálkodási vállalat, városgazdálkodási és kommunális szolgáltató vállalat /zalaegerszeg/, fővárosi kertészeti vállalat, fővárosi településtudományi szolgáltató vállalat, fővárosi közterületfenntartó vállalat, fővárosi ingatlankezelő műszaki vállalat, fővárosi i., ii. és xii. kerületi tanács vb ut- és létesítménykarbantartó költségvetési üzeme.

a szövetkezetek közül az épület- és lakáskarbantartó ipari szövetkezet /pécs/, épületkarbantartó és szolgáltató ipari szövetkezet /kecskemét/, kiskunfélegyházi építőipari szövetkezet, hódmezővásárhelyi építőipari szövetkezet, miskolci lakáskarbantartó és szolgáltató ipari szövetkezet, soproni építőipari szövetkezet, építőipari szövetkezet /tatabánya/, debreceni szakipari és kislakásépítő szövetkezet, épületkarbantartó szövetkezet /eger/, budai járási építőipari szövetkezet /érd/, építőipari szövetkezet /kaposmérő/, építőipari szövetkezet /szolnok/, bonyhádi építőipari szövetkezet, balatonvidéki építőipari szövetkezet /keszthely/, elektromos szövetkezet /budapest/, lakásépítő ipari szövetkezet /budapest/, április 4. építőipari szövetkezet /budapest/, debreceni üvegipari szövetkezet, nyíregyházi lakás-, garázs-üdüléépítő és fenntartó szövetkezet, békéscsabai lakásszövetkezet, avas-dél lakás- és garázsfenntartó szövetkezet /miskolc/ /mti/

sb/pá/mm sl pr
11.41 130482 1822

--

sb0021 4 160 mtib1022

kiosztották az in memoriam kodály zoltán kórusmű-pályázat díjait

1982. április 13. - bensőséges ünnepségen adták át kedden a vigadóban az in memoriam, kodály zoltán kórusmű pályázat díjait.

13. 30
[Signature]

a négy - vegyeskari, férfikari, női kari és gyermekkari - kategóriában kiírt nyílt pályázatra 43 kompozíciót küldtek be a többségükben fiatal zeneszerzők. a nyomtatásban még meg nem jelent a cappella kórusműveket szokolay sándor kossuth-díjas zeneszerző elnökletével 5 tagú zsüri bírálta el. a zsüri döntése alapján egyetlen kategóriában sem adták ki az első díjat. a vegyeskari kategóriában két 2. díj született: csemiczky miklós ünnep című kompozícióját és huszár lajos két madrigálját - mindkettő weöres sándor-vers feldolgozása - jutalmazták az ezüst éremmel. a 3. díjat balázs árpád magyar, hajnal hasad című, csokonai versére írt művének ítélték.

a női kari kategóriában ugyancsak két 2. díjat adtak ki - dubrovay lászló kiáltás és jenek zoltán madárhívogató című kórusműve kapta -; 3. díjas abrudbányai zoltán három lánykari álom című kompozíciója lett.

a férfikari művek bronzérmese borgulya andrás ady költeményének, a mesebeli jánosnak feldolgozásával. a gyermekkari kategória második díjasa reményi attila öt gyermekkara, harmadik díjasa pedig mohai miklós három gyermek miniatűr című kórusműve.

a kompozíciókat a tervek szerint 1983 márciusában, a budapesti tavaszi fesztiválon mutatják be a hazai kórusmozgalom neves képviselői. a díjnyertes pályaműveket a zeneműkiadó megjelenteti. a művelődési minisztérium, a magyar zeneművészek szövetsége, a magyar kodály társaság, a zeneműkiadó vállalat és a kórusok országos tanácsa az elmúlt év nyarán hirdette meg az új magyar kórusművek alkotására inspiráló pályázatot, amely a világhírű zenepedagógus és zeneszerző születésének 100. évfordulója alkalmából újabb zenei emléket kívánt állítani kodály alakjának.

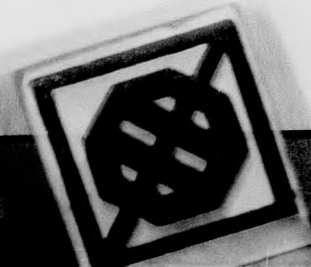
a díjakat szokolay sándor nyújtotta át a sikeres zeneszerzőknek.
/mti/

kj/mm pr
12.04 130482 1987

13. 30
[Signature]

13. 30
[Signature]

--

bel

- 16 -

1982.04.13.

sb0022 4 130 mtib1024

elhunyt benkes istván

1982. április 13. - benkes istván, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1931-től volt tagja a pártnak, 72 éves korában elhunyt. temetése április 19-én /hétfőn/ 15 órakor lesz a rákoskeresztúri köztemetőben.

az mszmp vi. kerületi bizottsága

/mti/

k cs/mm bc pr
12.29 130482 0327

-. -

sb0023 4 180 mtib1025

időjárásjelentés /1. rész/

1982. április 13. - a meteorológiai intézet jelenti 1982. április 13-án 12.00 órakor:

marad a hideg idő

továbbra is dél-finnország felett helyezkedik el az a ciklon örvény, melynek nyugati oldalán, több hullámban szokatlanul hideg levegő zudul az alpok és a kárpátok térségébe. így a kontinens nyugati felén a nappali felmelegés több fokkal elmarad az ilyenkor szokásostól. ugyanakkor az előbb említett légköri képződmény keleti felén viszont meleg légtömegek haladnak a fekete-tengeren és ukrainán át északkelet-európa felé.

hazánkban hétfőn is szeles, szokatlanul hideg és általában erősen felhős idő volt. több helyen esett eső, nyugaton helyenként hó. a lehullott csapadék mennyisége lentiben 6, zalaegerszegen pedig elérte az 5 mm-t. a hőmérséklet csúcstéke 8 és 13 fok között alakult. kedd hajnalra keleten, északkeleten általában nulla és mínusz 5, nyugaton pedig nulla és plusz 5 fok közé hűlt le a levegő. a délelőtti órákban változóan felhős volt az ég. a hőmérséklet 11 órakor 3 és 9 fok között alakult.

budapest belterületén hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 7,6 fok volt, ez 3,1 fokkal kevesebb, mint a százéves átlag.

07 13.30
[Signature]

bel

- 17 -

1982.04.13.

ma 12 órakor a fővárosban 9 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1013 mbar, alig változik.

várható időjárás szerda estig:

délnyugat felől tovább növekszik a felhőzet, és egyre többfelé várható eső, helyenként havazás. szerdán északnyugat felől csökken a felhőzet, és újból kevesebb helyen lesz csapadék. az északi, északkeleti szél gyakran megerősödik. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 1 és plusz 4 fok között, a legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 8 és 13 fok között várható.

távolabbi kilátások csütörtöktől vasárnapig:

az évszakhoz képest hűvös, szeles idő várható. bár a hét folyamán elég sok lesz a napsütés, a hőmérséklet csak kissé emelkedik. a hét végén futó záporok, kisebb esők kialakulhatnak.

legalacsonyabb hőmérséklet mínusz 1 és plusz 4 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet 11, 16 fok között, jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék nem várható.

/folyt./

zsu hgy
12.56 130482 2267

-. -

sb0024 4 180 mtib1026

időjárásjelentés /2. rész/

várható időjárás budapesten szerda reggelig:

07 13.30
[Signature]

bel

- 18 -

1982.04.13.

időnként erősen megnövekszik a felhőzet, és kisebb eső is várható. az északkeleti szél legtöbbször megélénkül. a hőmérséklet este 21 órakor 6 fok, holnap hajnalban 2 fok körül lesz.

a duna vizállása budapestnél 422 cm, hőmérséklete 8,7 fok.

/mti/

zsu hgy
12.58 130482 0411

-. -

sb0025 4 130 mtib1027

tétényi pái nyilatkozata a tudománypolitikai tennivalókról/1. rész/

1982. április 13. - a tudománypolitikai bizottság elmúlt évi munkájáról, az országos középtávu kutatási fejlesztési terv megvalósulásáról tétényi pái akadémikus, a tpb titkára nyilatkozatot adott kárpáti miklósnak, az mti munkatársának.

- elmúlt évi munkánkat elsősorban az 1980-ban elfogadott, az országos középtávu kutatási-fejlesztési tervről és a kutatóintézeti hálózat korszerűsítéséről szóló döntések határozták meg. megkezdődött ezeknek a határozatoknak a végrehajtása, s az okkft-ben szereplő programok valóra váltása. megkezdték az egyes feladatok végrehajtását, kialakultak az irányító testületek, kijelölték a programfelelősöket, megbízottakat, a szervező intézeteket.

- az országos középtávu kutatási fejlesztési terv gazdasági célu, és három társadalmi-gazdaságpolitikai döntés megalapozó programot tartalmaz. a feldolgozó ágazatok fejlesztéséhez 9 program kötődik; ilyen például a mikroelektronikai kutatási-fejlesztési program, amely az elektronikus alkatrészek és részegységek központi fejlesztési programjának végrehajtását elősegítő kutatásokat foglalja össze, vagy a gyógyszer- és növényvédőszer kutatási program, más jellegű a balaton környezetvédelmét szolgáló kutatási feladat-csoport. igen fontos célokat szolgál a fehérje-program: a gabona- és a hústermelés fejlesztésével kapcsolatos kutatási és fejlesztési tennivalókat összefoglaló feladatok.

ha felsorolnánk már a címeiből is kiderülne, hogy az ötéves terv tudományos feladatai egytől egyig valódi társadalmi, gazdasági, gyakorlati igényekhez kötődnek. az országos kutatási, fejlesztési költségek csaknem 20 százalékát, mintegy 17-18 milliárd forintot e programokra fordítják. összehasonlításként: az ország összes kutatóintézetének mintegy kétéves kapacitását jelenti ez.

67

bel

- 19 -

1982.04.13.

- az eddig végzett munka tapasztalatairól egy év után még keveset mondhatunk. kétségtelen tény, hogy a programok keretében kötött szerződések alapján megindult a viszonylag nagy erőket meghatározott célokra összpontosító kutató-fejlesztő munka. először van ötéves, nem nagy számú országos feladatot kitűző kutatási programunk. ezért a végrehajtás, az ilyen programok szervezése, a bonyolult vállalati, intézményi érdekviszonyok egyeztetése is új feladat, új módszereket kíván az irányító szervektől.

/folyt./

t/km/zsu hgy
13.12 130482 2384

-. -

sb0026 1 130 mtib1028

tétényi pái nyilatkozata /2. rész/

- a programok nagy része közvetlen termelési célu fejlesztési feladatokat irányoz elő. a célok helyes meghatározásának, a programok végrehajtásának alapvető feltétele, hogy a megvalósításban érdekelt vállalatok döntő szerepet játszanak a feladatkijelölésben, a végrehajtás ellenőrzésében, az eredmények bevezetésében. szeretnénk közös érdekeltséget biztosítani: ezt az is elősegíti, hogy a terv szerint a programok mintegy felét központi, másik részét vállalati forrásból finanszírozzák. nem sikerült azonban még a vállalatok olyan mértékű bekapcsolása a programok irányításába, mint az kívánatos és reális is.

- a tudománypolitikai bizottság az elmúlt év nyarán először értékelve a tervben előirányzott tudományos munkák megindulásának helyzetét, jelentős elmaradást tapasztalt, s erre felhívta az érintett irányító szervek figyelmét és megbízta az omfb-t, az mta-t és titkárságunkat, hogy e programok szervezését és végrehajtását folyamatosan kísérik figyelemmel. a bizottság legutóbbi - ez év márciusi - ülésén az országos műszaki fejlesztési bizottság elnöke már a fél évvel előbbi helyzethez képest előrehaladásról számolhatott be. a vita is világossá tette, hogy vannak még gondok a munka szervezésében és irányításában, - a bürokrácia jelei is tapasztalhatók, - de ahol bátrabban nyulnak az új irányítási módszerekhez, ahol a feladatokat egységesebben értelmezik, ott a munka is ütemesen folyik, ott több kezdeti eredményről is szólhatunk.

67

- a középtávu terv elfogadásakor is számoltunk azzal, hogy a terv nem lezárt egység, ezekre az évekre különösen jellemző, hogy a körülmények változása a gazdaságban is, minduntalan módosítja a működési feltételeket, ami megannyi új tennivalót ad. Különösen érzékeny a változásokra a kutatás és fejlesztés, amelyet a gazdasági tényezők mellett a tudományos fejlődés is befolyásol. most készítjük elő a biotechnológiai kutatás programját, és az orvosbiológiai kutatás és fejlesztés fő feladatait összegző középtávu programot.

- 1981-ben megkezdődött az 1990-ig szóló országos távlati tudományos kutatási terv felülvizsgálata is. ezt a munkát, melynek elvégzését az mta főtitkára irányítja, az tette szükségessé, hogy 1972-ben a terv elfogadása óta nagy változások történtek, és sok tapasztalatot is szereztünk a távlati terv végrehajtása során.

/folyt./

t/km/zsu hgy
13.28 130482 2392

..-

sb0027 4 130 mtib1029

tétényi pál nyilatkozata /3. rész/

- a bizottság folytatja az egyetemi kutatások támogatását a központi kutatási-fejlesztési alap terhére. e célra 800 millió forintot biztosított, amelynek felhasználására széleskörű pályázatot hirdettek. a pályázatok elbírálása, a megbízások kiadása a felügyelő tárcák feladata volt, amelynek teljesítésében a magyar tudományos akadémia testületei nyújtottak segítséget.

- kiemelkedő figyelemmel kísértük a kutatóintézeti hálózat átalakítására vonatkozó határozat végrehajtását. ez a munka is megfelelő ütemben folyik az előirányzott program alapján. az elmúlt év novemberében a bizottság áttekintette az egyes tárcák erre vonatkozó intézkedési tervét, és azt ajánlotta, hogy a szervezés munkáját gyorsítsák meg. várható, hogy a feladatok többségét 1983 januárjáig teljesítik. az átszervezés most ér döntő szakaszába egyes kutatóintézetek műszaki fejlesztő vállalattá alakításával. ennek az új típusnak a modelljét kidolgozta az omfb és jóváhagyta a bizottság. ez nagyon sok aggodalmat eloszlatozott. általában elmondhatjuk, hogy a kutatóintézetek átszervezésével kapcsolatos aggályok tavaly nagy mértékben csökkentek. maradtak azonban olyan feladatok, amelyek megoldása nehezen halad. ilyen például az ugynevezett keretintézetek kialakítása. a célunk az, hogy a kutatóintézetek egy része tárja ki kapuit az iparban, a

07

mezőgazdaságban, az oktatási intézményekben dolgozó szakemberek előtt, s így ők néhány évig meghívás vagy pályázat alapján lehetőséget kapnának az intézetekben kutatómunka végzésére. sajnos az ilyen mobilitást célzó formák - úgy látszik - még nem rokonszenvesek sem a fogadó intézmények, sem az ott dolgozó kutatók számára.

- a tpb 1981-ben is figyelmet fordított a műszaki alkotómunka, a szellemi termékek hasznosításával, a találmányok felkarolásával kapcsolatos kérdésekre, a licenforgalomra. kezdeményezéseink hozzájárultak ahhoz, hogy az ujitási díjak finanszírozásának lehetőségeit bővítő változások történtek, és hogy visszaállították a találmányok bevezetésével kapcsolatos közreműködői díjat. lényeges előrehaladást azonban még nem értünk el. van még szükkeblőség, és irigység, amely gátolja az ujitói és feltalálói munkát, vannak példái a türehetetlen gáncsoskodásnak, de a megalapozatlan követeléseknek, anyagi visszaéléseknek is. természetesen mindezt nem lehet rendelkezésekkel megoldani. a csatákat a vállalatban belül kell megvívni. az ujitók és feltalálók rövidesen sorra kerülő v. országos konferenciája is várhatóan jelentős hatással lesz erre a tevékenységre. a vállalati tanácskozások tapasztalatai mutatják, hogy a műszaki értelmiség széles rétegei törekednek a feltalálói és ujitói tevékenység fellendítésére, és ez ezt nehezítő szemlélet különböző megnyilvánulásait. /folyt./ t/km/zsu hgy b bírálatk
13.39 130482 2784

..-

sb0028 1 130 mtib1030

tétényi pál nyilatkozata /4. rész/

- a tudománypolitikai bizottság több időszerű, a társadalomtudományokat érintő feladatot vizsgált meg, és programokat hagyott jóvá. megvizsgálta a pszichológiai kutatás és a pszichológus-képzés időszerű kérdéseit, a köznevelés tervezésével és fejlesztésével kapcsolatos tudományos tennivalókat, és javaslatot tett a településfejlesztést segítő, megalapozó kutatás programjának kidolgozására.

- 1981-ben foglalkoztunk azzal az alapvető kérdéssel is, mennyire sikerült hozzájárulni a kutatás és fejlesztés eredményességének elősegítéséhez. munkánk sajátossága, hogy egyes döntések, határozatok hatását a kutatásra és fejlesztésre csak hosszabb időszak után lehet lemérni. mi úgy látjuk, hogy az elmúlt években sikerült a kutatók és kutatóintézetek figyelmét nagyobb mértékben az időszerű feladatok, problémák megoldására és a gazdaság fejlődését elősegítő munkákra irányítani. a következő időszakban

07

- a középtávu terv elfogadásakor is számoltunk azzal, hogy a terv nem lezárt egység. ezekre az évekre különösen jellemző, hogy a körülmények változása a gazdaságban is, minduntalan módosítja a működési feltételeket, ami megannyi új tennivalót ad. különösen érzékeny a változásokra a kutatás és fejlesztés, amelyet a gazdasági tényezők mellett a tudományos fejlődés is befolyásol. most készítjük elő a biotechnológiai kutatás programját, és az orvosbiológiai kutatás és fejlesztés fő feladatait összegző középtávu programot.

- 1981-ben megkezdődött az 1990-ig szóló országos távlati tudományos kutatási terv felülvizsgálata is. ezt a munkát, melynek elvégzését az mta főtitkára irányítja, az tette szükségessé, hogy 1972-ben a terv elfogadása óta nagy változások történtek, és sok tapasztalatot is szereztünk a távlati terv végrehajtása során.

/folyt./

t/km/zsu hgy
13.28 130482 2392

..-

sb0027 4 130 mtib1029

tétényi pál nyilatkozata /3. rész/

- a bizottság folytatja az egyetemi kutatások támogatását a központi kutatási-fejlesztési alap terhére. e célra 800 millió forintot biztosított, amelynek felhasználására széleskörű pályázatot hirdettek. a pályázatok elbírálása, a megbízások kiadása a felügyelő tárcák feladata volt, amelynek teljesítésében a magyar tudományos akadémia testületei nyújtottak segítséget.

- kiemelkedő figyelemmel kísértük a kutatóintézeti hálózat átalakítására vonatkozó határozat végrehajtását. ez a munka is megfelelő ütemben folyik az előirányzott program alapján. az elmúlt év novemberében a bizottság áttekintette az egyes tárcák erre vonatkozó intézkedési tervét, és azt ajánlotta, hogy a szervezés munkáját gyorsítsák meg. várható, hogy a feladatok többségét 1983 januárjáig teljesítik. az átszervezés most ér döntő szakaszába egyes kutatóintézetek műszaki fejlesztő vállalattá alakításával. ennek az új típusnak a modelljét kidolgozta az omfb és jóváhagyta a bizottság. ez nagyon sok aggodalmat eloszlatozott. általában elmondhatjuk, hogy a kutatóintézetek átszervezésével kapcsolatos aggályok tavaly nagy mértékben csökkentek. maradtak azonban olyan feladatok, amelyek megoldása nehezen halad. ilyen például az ugynevezett keretintézetek kialakítása. a célunk az, hogy a kutatóintézetek egy része tárja ki kapuit az iparban, a

7

mezőgazdaságban, az oktatási intézményekben dolgozó szakemberek előtt, s így ők néhány évig meghívás vagy pályázat alapján lehetőséget kapnának az intézetekben kutatómunka végzésére. sajnos az ilyen mobilitást célzó formák - úgy látszik - még nem rokonszenvesek sem a fogadó intézmények, sem az ott dolgozó kutatók számára.

- a tpb 1981-ben is figyelmet fordított a műszaki alkotómunka, a szellemi termékek hasznosításával, a találmányok felkarolásával kapcsolatos kérdésekre, a licenforgalomra. kezdeményezéseink hozzájárultak ahhoz, hogy az ujitási díjak finanszírozásának lehetőségeit bővítő változások történtek, és hogy visszaállították a találmányok bevezetésével kapcsolatos közreműködői díjat. lényeges előrehaladást azonban még nem értünk el. van még szűkkeblűség, és irigység, amely gátolja az ujitói és feltalálói munkát, vannak példái a türehtetlen gáncoskodásnak, de a megalapozatlan követeléseknek, anyagi visszaéléseknek is. természetesen mindezt nem lehet rendelkezésekkel megoldani. a csatákat a vállalatban belül kell megvívni. az ujitók és feltalálók rövidesen sorra kerülő v. országos konferenciája is várhatóan jelentős hatással lesz erre a tevékenységre. a vállalati tanácskozások tapasztalatai mutatják, hogy a műszaki értelmiség széles rétegei törekednek a feltalálói és ujitói tevékenység fellendítésére, és az ezt nehezítő szemlélet különböző megnyilvánulásait. /folyt./ t/km/zsu hgy *b bírálják*
13.39 130482 2784

..-

sb0028 1 130 mtib1030

tétényi pál nyilatkozata /4. rész/

- a tudománypolitikai bizottság több időszerű, a társadalomtudományokat érintő feladatot vizsgált meg, és programokat hagyott jóvá. megvizsgálta a pszichológiai kutatás és a pszichológus-képzés időszerű kérdéseit, a köznevelés tervezésével és fejlesztésével kapcsolatos tudományos tennivalókat, és javaslatot tett a településfejlesztést segítő, megalapozó kutatás programjának kidolgozására.

- 1981-ben foglalkoztunk azzal az alapvető kérdéssel is, mennyire sikerült hozzájárulni a kutatás és fejlesztés eredményességének elősegítéséhez. munkánk sajátossága, hogy egyes döntések, határozatok hatásait a kutatásra és fejlesztésre csak hosszabb időszak után lehet lemérni. mi úgy látjuk, hogy az elmúlt években sikerült a kutatók és kutatóintézetek figyelmét nagyobb mértékben az időszerű feladatok, problémák megoldására és a gazdaság fejlődését elősegítő munkákra irányítani. a következő időszakban

7

bel

- 22 -

1982.04.13.

előttünk álló feladat, hogy a kutatás színvonalát, a kutatásban és fejlesztésben dolgozók felkészültségét növeljük, s növekedjék a bevezethető kutatási eredmények kínálata és az eredményeket befogadó készség. ez nemcsak tudománypolitikai feladat, a kormányzat tudománypolitikai tevékenysége már az elmúlt években sem szorított a szorosan vett kutatóhálózat munkájának tervezésére, szervezésére, irányítására. rendkívül fontos azoknak az eszközöknek a felkutatása és alkalmazása, amelyek elősegítik, hogy a kutatási eredmények minél hamarabb termelésben, termelési és termelészervezési eljárásokban, felhasználási módszerekben öltsenek testet. /mti/

t/km/gg/bc/zsu hgy
13.44 130482 1628

-. -

sb0029 4 160 mtib1031

közművelődési napok kakasdon

1982. április 13. - közművelődési napok kezdődtek kedden a tolna megyei kakasdon. az egy héten át tartó programban a bonyhádi vörösmarty mihály művelődési központ mutatja be tevékenységét, szakkörei közös foglalkozásokat, rendezvényeket tartanak a falubeliekkel. a rendezvénysorozat vasárnap este zárul a kakasdi és a környékbeli hagyományörző népi együttesek gálaműsorával. /mti/

blb/kjné/mm st hgy
13.49 130482 0445

-. -

sb0030 4 170 mtib1032

hajóusztatás

1982. április 13. - kedden megkezdődött a hajóusztatás a dunát és a balatont összekötő sió csatornán. április 7-e óta csapolják a balatont, hogy a téli-tavaszi csapadék feleslegét levezessék a dunába. a sió feltöltését ilyenkor arra is felhasználják, hogy

07

bel

- 23 -

1982.04.13.

viziutat készítsenek a hajók usztatásához a duna és a balaton között. kedd reggel 6 uszóegység indult el a dunáról a balatonra, s rövidesen 20 vizijárművet - a balatonfüredi hajógyárban készített hajót, uszályt, munkagépet és felújított jégtörőt - engednek át siófokról a zsilip kapukon a dunára. /mti/

szé/mné/mm st hgy
13.53 130482 0606

-. -

sb0031 4 130 mtib1033

kádár jános és umberto barulli megbeszélése

1982. április 13. - kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára kedden a kb székházában találkozott umberto barullival, a san marino-i kommunista párt főtitkárával, a san marino-i kormány iparügyi miniszterével.

a szívélyes, elvtársi légkörű megbeszélésen véleményt cseréltek a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseiről. különösen nagy figyelmet szenteltek a nemzetközi feszültség enyhítését, a fegyverkezési hájsza megfékezését, a nukleáris konfliktus veszélyének elhárítását segítő lépéseknek és kezdeményezéseknek. kedvezőnek ítélték a magyar népköztársaság és a san marino-i köztársaság közötti kapcsolatok alakulását. megerősítették az mszmp és az smkp kölcsönös szándékát, hogy együttműködésük révén is hozzájárulnak a feszültségóccok békés megszüntetéséhez, a különböző társadalmi rendszerű államok közötti párbeszéd és kapcsolatok továbbfejlesztéséhez, a béke és biztonság alapjainak erősítéséhez.

a találkozón részt vett berecz jános, az mszmp központi bizottságának tagja, a kb külügyi osztályának vezetője. /mti/

t/ár/gk/mm bc hgy
14.17 130482 1150

Pa

-. -

sb0032 4 130 mtib1034

a fneb ülése

1982. április 13. - a fővárosi népi ellenőrzési bizottság kedden ülést tartott, amelyen értékelte a vi. kerületi neb elmúlt kétévi tevékenységét. az alig több mint két és fél négyzetkilométernyi kerületben csaknem 70 ezren élnek, többségében a századforduló táján épült házakban. a legnagyobb gondot tehát az elavult épületek jelentik a vi. kerületieknek. közérdekű bejelentés és panasz 1980-ban 78, 1981-ben 62 érkezett a kerületi neb-hez, s ezek mintegy fele az ikv munkáját érintette. a fővárosszerte ismert gondok mellett az állampolgárok a gyorsszolgálati és a házkezelőségi dolgozók ígéretéseit, bürokratikus ügyintézését és nem megfelelő hangnemét sérelmezték. a neb vizsgálatai nyomán az ikv megtette a szükséges intézkedéseket. figyelemre méltó, hogy a korábbi időszakhoz képest több volt a panasz a lakosság áruellátásával, a kiszolgálással, a szolgáltató vállalatok munkájával kapcsolatban.

a bizottság a népi ellenőrök segítségével egy országos, négy fővárosi vizsgálatban vett részt, és tíz alkalommal végzett kerületi vizsgálatot. utóbbiak során elsősorban a lakossági áruellátás és szolgáltatás, a lakásgazdálkodás, az egészségügyi alapellátás egyes kérdéseit elemezték. a husáremelést követően tartott célvizsgálattal 43 üzletet ellenőriztek. kifogások 11 esetben merültek fel és négy bolt dolgozói ellen kezdeményeztek szabálysértési eljárást. a tapasztalatok alapján a jövőben cserélni fogják az e területen dolgozó társadalmi aktivistákat, mert a tanács és a neb ellenőreit néhány üzletben már ismerték.

a fneb a vi. kerületi népi ellenőrzési bizottság munkáját jónak értékelte; a vizsgálatokat körültekintően, jól készítik elő, szervezési feladataikat színvonalasan oldják meg. részletes, kellően megalapozott válaszokat adnak az egyes vizsgálati programokban felvetett kérdésekre, a helyi sajátosságok figyelembevételével konkrét intézkedéseket tesznek, a közérdekű bejelentéseket és panaszokat pedig lelkiismeretesen, az előírt határidőn belül vizsgálják ki. /mti/

dt sr/tr/mm bc hgy
14.30 130482 2048

Ra

-.-

sb0033 4 150 mtib1035

a tejipar és az ötnapos munkahét /1.folyt./

1982. április 13. - jó színvonalu napi ellátást biztosít az ötnapos munkahétre a tejipar. a hét végekre a frissen tartott termékeket a hét többi napján állítják elő. miután rövidebb idő alatt az eddiginél több terméket kell gyártaniok, körültekintő szervezéssel növelték a tovább eltartható termékek arányát. ehhez az idén 800 millió forintot fordít az ipar műszaki fejlesztésre, a kapacitás bővítésére. a program további részét az év végéig folyamatosan valósítják meg.

több helyen új gyár épül az elavult, kisebb üzemek termelésének kiegészítésére, illetve pótlására. a legnagyobb létesítmény: az átadás előtt álló szekszárdi új sajtüzem, ahol napi 300 ezer liter tejet dolgoznak majd fel. nemcsak a környék tej-, tejtermék ellátását javíthatják, hanem a sajtgyártás melléktermékéből előállított citopánnal, a jó minőségű kenyér sütéséhez szükséges adalékanyaggal a sütőipar teljes igényét is kielégíthetik. a debreceni korszerű új tejüzem már megkezdte a termelést. az eddigieknél több friss tejet, tejfölt, joghurtot, kefirt, kakaót ad át naponta a kereskedelemnek, javítva az áruellátást a hétvégéken is. épül a pásztói új tejüzem, mely a kiránduló vidék egyik ellátó-központja lesz a szabadnapok csúcsgazdálkodása idején.

fontos feladat a tej-tárolóter bővítése. ahhoz, hogy feldolgozásra várva egy időben nagyobb mennyiségű friss tejet tudjanak raktározni az üzemekben, új hűtő-tárolókra van szükség. budapest csütörtök-pénteki nagyobb tejtermék-igényének kielégítésére kelenföldön új 30 vagonos hűtőtárolót állítottak be. további 10-15 helyen bővítik a hűtőkapacitást.

több terméknél növelik a szavatossági időt, így a hét elején gyártott sajt és más tejtermék a hét végén vagy akár a következő héten is friss marad. a kelet-budapesti tejüzemben két, egyenként 6000 liter óránkénti teljesítményű ultrapasztöröző berendezést adtak át, s ezzel az év végéig valamennyi poharas készítmény szavatossági idejét megkétszerezik, tíz napra növelik. a zalaegerszegi, a pécsi, a szekszárdi és a sajtóli üzemekben a darabolt és a szeletelt sajtok eltarthatóságának fokozására új eljárást vezetnek be; e termékek az az eddigi tíz nap helyett három hétig megőrzik minőségüket.

/folyt. köv./

i kg/s/rj hgy

14.52 130482 2271

Ra

-.-

bel

- 26 -

1982.04.13.

sb0034 4 150 mtib1036

a tejipar..../2.rész/

az omfb támogatásával a tatabányai tejüzem hét napig eltartható fél literes zacskós tejet készít, egyelőre kísérleti jelleggel. elsőként fejér és komárom megye kereskedelmi hálózatában árusítják majd, s amennyiben a lakosság megkedveli, máshol is hozzálátnak a zacskós tartós tej előállításához. /mti/

i kg/s /rj st hgy

14.54 130482 0359

-. -

sb0035 4 130 mtib1037

kulturális és tudományos küldöttség utazott indiába

1982. április 13. - pozsgay imre művelődési miniszter vezetésével kedden kulturális és tudományos delegáció utazott indiába, sheila kaul asszonynak, az indiai köztársaság kulturális és államminiszterének meghívására. a magyar küldöttség részt vesz új-delhiben azon a rendezvénysorozaton, amellyel a két ország közötti kulturális egyezmény aláírásának 20. évfordulójáról emlékeznek meg. a látogatás során aláírják az 1982-84-es kulturális és műszaki-tudományos csereprogramokról szóló megállapodásokat is.

a küldöttség bucsuztatásakor a ferihegyi repülőtéren jelen volt vinay kumar verma, az indiai köztársaság budapesti nagykövete is. /mti/

szociális-jóléti

j/árr rj bc

14.59 130482 0733

-. -

bel

- 27 -

1982.04.13.

sb0036 4 150 mtib1038

többcélú általános iskola

1982. április 13. - étteremmel, színházteremmé alakítható tornateremmel, kiállító galériával, balett-teremmel ellátott, 16 tantermes általános iskola építését kezdték meg dunaujvárosban - jelentették be kedden a városi tanács végrehajtó bizottságának ülésén. a 85 millió forint értékű beruházással a 65 ezer lakosu város iskolagondjai 1990-ig megoldódnak, s amikor az iskolaköteles gyermeklétszám csökken, a három szintes épületet művelődési házzá alakítják át. a többcélú felhasználást a beton- és vasbetonipari művek dunaujvárosi gyárában sorozatban gyártott új vasbeton-épületelem, a bvm-típ szerkezet alkalmazása teszi lehetővé. a különleges oktatási intézmény tervezésére országos tervpályázatot írtak ki, amelynek díjnyertes alkotását, a dunaujvárosi tervezőiroda-rombauer gábor által készített terveit valósítják meg.

a korszerű iskola költségeit 12 millió forinttal növeli a későbbi közművelődési hasznosítás. a főbb költségnövelő tényezők: a tornaterem nagyobb alapterülete, a színházi-szinpadi funkció berendezései és a fedett folyosó, amely az épületet összekapcsolja a munkásművelődési központtal. az újszerű iskola épülete 1984. szeptember 1-re készül el. /mti/

zsi/rj st hgy

15.06 130482 1238

-. -

sb0037 4 180 mtib1040

utlezárás

1982. április 13. - a fővárosi tanács közlekedési főigazgatósága és a brfk közlekedésrendészete értesíti a gépjárművezetőket, hogy közműépítési és utépítési munkálatok miatt április 14-től lezárják a xiv. kerületi thököly utat a mexikói ut és a lumumba utca között. a lezárás miatt a közúti forgalmat elterelik. a belváros irányába: a lumumba utca - erzsébet királyné utja - mexikói ut utvonatra. újpalota irányában: a mexikói ut - szugló utca - lumumba utca utvonatra. személygépkocsik számára ajánlott utvonat a révai utca vagy a gyarmat utca. a munkálatok ezen a szakaszon előre láthatólag júliusig fognak tartani. felhívják a gépjárművezetők figyelmét, hogy

Ra

a terelő, valamint az ajánlott utvonalakon megállási tilalmat rendeltek el. a szabálytalanul várakozó és a forgalmat akadályozó gépjárműveket a rendőrség a tulajdonosok költségére elszállíttatja.
/mti/

pá/sa hgy

15.38 130482 0901

-. -

sb0038 4 150 mtib1041

a minisztertanács és a szot vezetőinek megbeszélése /1.rész/

1982. április 13. - a minisztertanács és a szakszervezetek országos tanácsának képviselői Lázár Györgynek, a minisztertanács elnökének és Gáspár Sándornak, a szot főtitkárának elnökletével kedden a szot székházban megtartották soros tanácskozásukat.

áttekintve a legutóbbi találkozón kijelölt feladatokat, megállapították, hogy azok végrehajtása kielégítően halad, illetve megtörtént, így többek között sor került az ipari minisztérium és az illetékes ágazati szakszervezetek együttműködésének rendezésére, a törzsgárda tagságról szóló mt-szot együttes határozat módosítására, intézkedések születtek a kormány energiatakarékos programjának végrehajtását elősegítő szakszervezeti tennivalók kijelölésére. megállapították, hogy az ujitók és feltalálók v. kongresszusának előkészítése megfelelően folyik.

a tanácskozáson véleménycserét folytattak az idei népgazdasági terv teljesítéséhez szükséges tennivalókról. egyetértettek abban, hogy a végrehajtásra való felkészülés időben és rendben megtörtént. megállapították ugyanakkor, hogy a kitűzött feladatokat a vártnál is nehezebb külső feltételek között kell megvalósítani. egyetértés alakult ki abban, hogy ilyen körülmények között különleges fontossága van a termelés korszerűsítésére, exportképességének növelésére, a jövedelmezőség javítására elhatározott programok következetes megvalósításának, az anyagi eszközökkel és az idővel való takarékosabb gazdálkodásnak, az eredményesebb munkára ösztönző kollektív és egyéni érdekeltség hatásosabb alkalmazásának. fontos feltételként jelölték meg a gazdasági és a szakszervezeti szervek elvszerű és felelős együttműködését.

áttekintették a bérek és az árak alakulását és a tervezett intézkedéseket. egységes volt a vélemény abban, hogy változatlanul kiemelt figyelmet kell fordítani az életszínvonal megtartására, a

Ra

megfelelő árueellátás biztosítására és arra, hogy a fogyasztói árak az 1982. évi népgazdasági tervnek megfelelő mértékben alakuljanak.

/folyt. köv./

rj hgy

15.38 130482 2072

-. -

sb0039 4 130 mtib1042

a minisztertanács... /2.rész/

a szot vezetői méltányolták az életkörülmények javítására az utóbbi hónapokban tett lépéseket, köztük az ötnapos munkahétre való áttérés ez évre tervezett befejezését, a dolgozók alapszabadságának a felemelését, a gyermekgondozási segély feltételeinek módosítását, és a jogosultak körének kiterjesztését. közösen elhatározták, hogy az ötnapos munkahétre való áttérés befejezése után a tapasztalatokra visszatérnek. a szot vezetői hangot adtak annak a véleményüknek, hogy néhány területen, így a bányászat, a nyomdaipar, a műszaki értelmiség egyes kategóriáiban szükség van a keresetek javítására, és további szociálpolitikai intézkedéseket tartanak szükségesnek a hátrányos helyzetűek életkörülményeinek javítására. a kormány képviselői, egyetértve az igények jogosságával, jelezték, hogy ezek kielégítéséhez a szükséges anyagi források ez idő szerint csak részben állnak rendelkezésre.

a kormány és a szot vezetői kifejezték azt a meggyőződésüket és reményüket, hogy az ez évi gazdasági feladatok végrehajtásában is számíthatnak a dolgozók cselekvő támogatására. szükségesnek tartják, hogy a gazdasági vezetők a tennivalók megvitatásába és kijelölésébe folyamatosan vonják be az üzemi demokrácia fórumait, biztosítsanak jobb feltételeket a szervezettebb és eredményesebb munkához, a belső tartalékok feltárásához. /mti/

rj sl hgy

15.39 130482 1384

Ra

-. -

sb0040 4 160 mtib1043

zsebszámológép a közoktatásban

1982. április 13. - a közoktatás sem térhet ki a zsebszámológépek használata elől. így foglaltak állást a résztvevők azon a tudományos és módszertani tapasztalatcserén, amelyet kedden veszprémben több társintézménnyel karöltve az országos oktatástechnikai központ rendezett. a kérdés úgy vetődik fel - hangoztatták a tanácskozáson -, hogy hagyományos módon tanítani, vagy a technikai lehetőségek kihasználásával is időt nyerni? felsőoktatási tanintézeteink néhány tanszékén már tudatosan kezdik gépre orientálni tantárgyuk feladatrendszerét. más tanszégeken vagy középiskolai osztályokban tiltják, esetleg hallgatólagosan tudomásul veszik a zsebszámológépek használatát. hangoztatták, hogy nem szabad kihasználatlanul hagyni azt a számológép nyújtotta előnyt, hogy az egyetemi hallgatóknak, illetve a középiskolai tanulóknak a számítási műveletekre fordított ideje így a töredékére csökken. szó volt ugyanakkor arról a pedagógiai gondról is, hogy ily módon az egyetemi, főiskolai hallgatók, középiskolai diákok munkája rutinszerűvé, gépiessé válhat. az eszmecsere résztvevői úgy foglaltak állást, hogy a zsebszámológép előbb-utóbb szervesen beépül a közoktatásba, ami szükségképpen módosítani fogja egyes tantárgyak oktatási módszereit is. ezt a folyamatot nem lehet, de nem is kívánatos megállítani, sőt fékezni sem szabad. /mti/

szé/nné/sa st hgy

15.47 130482 1397

-.-

sb0041 4 150 mtib1044

megkezdődött a kukoricavetés - körkép a mezőgazdasági munkákról /1.rész/

1982. április 13. - megkezdődött a tavasz legnagyobb szántóföldi munkája: a kukoricavetés. gazdasági növényeink közül a legnagyobb termőterületet foglalja el és meghatározó szerepet tölt be a gabonaprogramban. régi gazdahagyomány szerint a kukoricát az esztendő századik napján kell a földbe tenni, ez a nap az idén éppen április 10-re esett. a húsvét előtti szombat lévén nem vágtak bele a munkába, az ünnepek utáni első napon - kedden - azonban a déli fekvésű megyékben megindultak a vetőgépek: egyelőre csak a melegebb talaju gazdaságokban. a munka megkezdése bizonyos kockázattal jár, mivel a szokatlanul hideg áprilisi időjárás kárt okozhat a csirázó magban. a kukoricavetés számára a 10-12 fokos talajhőmérséklet a

Pa

legkedvezőbb, ennél viszont lényegesen hidegebb most a föld. a szakemberek mégis úgy döntöttek, hogy elindítják a vetőgépeket, mert félt, hogy a bizonyosan beköszöntő áprilisi-májusi esőzések miatt esetleg nem tudják időben elvégezni a munkát, márpedig sokszorosan igazolt tapasztalat, hogy az április 15. és 30. között elvetett mag adja a legnagyobb termést. a kettős kockázat, azaz a hideg talajba vagy a késői időpontban történt vetés közül tehát az előző jelenti a kisebb veszélyt.

baranyában nyolcvanezer hektáron vetnek kukoricát az idén, az eredetileg tervezettnél néhány ezer hektárral nagyobb területen. a munkát elsőként a mecsek hegységtől délre fekvő gazdaságokban kezdték meg, amelyek a legmelegebb talaju földeken gazdálkodnak: a mohácsi és a siklósi járásban. a tervezett vetésterületeknek csaknem a felén elkészült már a magágy, így mindenütt elegendő munkatér áll a vetőbrigád rendelkezésére. mivel számolni kell azzal, hogy a talaj alacsony hőmérséklete miatt késedelmesen kel ki a kukorica és így hosszabb ideig veszélyeztetik a kártevők, előzőleg gondosan csávázták a vetőmagot. a kukoricával egyidejűleg vetik a napraforgót és a szóját, illetve ültetik a burgonyát. a koratavasziak vetése már a múlt héten befejeződött az utóbbi napok csapadékos időjárása kedvezett a kelésüknek, sokfelé szépen sorol a borsó és a cukorrépa.

békés megyében, a körösök mentén hatszáz nagyteljesítményű gép állt munkába, hogy - ha kedvez az időjárás - május 5-ig száztizenhét ezer hektáron juttassa földbe a kukorica magját. a kukorica vetésével egyidőben kezdődik a mintegy huszonhat ezer hektáron termő napraforgó vetése is, nyolcezer hektáron pedig - tavalyi területének másfélszeresén - a szóját vetik. /folyt.köv./

nj -
15.53 130482 2546

-.-

sb0042 4 150 mtib1046

megkezdődött a kukoricavetés/2.rész/

a kora tavaszi magvak: az árpa, a borsó már mindenhol földbe kerültek. hevesben; a déli megyerész homokhátjain már kikeltek és szépen bokrosodnak a borsó tövek. a kukorica vetésével még várnak, késik a szántóföldi palánták kiültetése is a hideg miatt. a hevesi rákóczi termelőszövetkezet fóliaházaiban már szépen fejlettek, kiültetésre készek a paprika és a paradicsom palánták, az erős lehülés miatt azonban várhatóan csak egy-két hét múlva kerülhetnek a szabadba. a hevesi dinnyések is a fóliaházakban nevelik azokat a palántákat, amelyeket majd májusban ültetnek ki.

Pa

pest megyében is felkészültek a termelészövetkezetek és az állami gazdaságok az egyik legnagyobb tavaszi munkára, a kukorica vetésére. amint az időjárás engedi - ez a jövő hét derekára várható - megindulnak a gépek a földeken. jó ütemben haladnak az egyéb tavaszi mezőgazdasági munkák, a gazdaságokban már elvetették a magnak való borsót, a tavaszi árpát, a zabot. földbe került a gazdaságokban a napraforgó és a zöldségfélék magvainak mintegy fele. elültették a tsz-ekben a burgonyának csaknem kétharmadát, s hamarosan végeznek a tisztavetésű lucerna telepítésével.

zalából arról érkezett hír, hogy munkához láttak a növényvédők a szántóföldeken: az állami gazdaságokban és a termelészövetkezetekben megkezdtek a gyorsan fejlődésnek indult gabonafélék vegyszeres gyomirtását. néhány napon belül mintegy negyvenezer hektáron végzik el a gyomirtó permetezést. /mti/

igó/btgy, kov, vir, tóa/rj az hgy

16.02 130482 1537

--

sb0043 4 160 mtib1047

a pásztorművészet nagy alakja

1982. április 13. - a dunántúli pásztorművészet kiemelkedő alakjára, kapoli antal kossuth-dijas faragó népművészre emlékeztek kedden szigetváron, halálának negyedszázados évfordulója alkalmából. az előző napon, hajdani szülőfalujában, somogyhárságyon megkoszorúzták az emléktábláját és a síremlékét.

szigetváron a könyvtár előtt álló kapoli-szobornál tartottak megemlékezést. a tinódi-kórus népdalokat adott elő, majd graffits lajos, a városi tanács művelődésügyi osztályvezetője idézte fel a híres faragóművész alakját, életét és munkásságát. a kapoliak emberemlékezet óta pásztorok voltak, s névadói egy kis somogyi falunak: kapolynak. az idősebb kapoli antal művészetére már századunk elején felfigyeltek és munkái révén országos hírnévre tett szert. a felszabadulás után az elsők között kapta meg a „népművészet mestere” címet, majd 1955-ben - nyolcvannégy éves korában - életműve elismerésül, kossuth-díjjal tüntették ki.

a kapoli-szobor megkoszorúzása után emlékülést tartottak a zselici népi alkotó tiszteletére. néprajz- és népzene kutatók tartottak előadást a dunántúli pásztorművészetéről és népzeneéről, vargha károly zselic-kutató pedig a kapoli antallal történt találkozásainak emlékét elvenitette fel.

Ra

az évforduló alkalmából kiállítást rendeztek a kapoli-remekekből a szigetvári könyvtárban. a pécsi janus pannonius muzeum kapoli-gyűjteményének negyven legszebb fa- és szarufaragását mutatták be: botokat, kürtöket, dobozokat, képkereteket, továbbá az egyéb jelentős műveit ábrázoló fényképeket és rajzokat. ott látható a kossuth-dija, valamint az 1929-es kaposvári mezőgazdasági kiállításon kapott arany oklevele, amelynek diszes keretét maga készítette. az érdeklődők megsejmelhetik a vele kapcsolatos kiadványokat és dokumentumokat, köztük az unokája által összeállított adatgyűjteményt.

a megemlékezésen részt vettek kapoli antal unokái, akik közül többen a faragóművészet kiváló művelői. /mti/

igó/bné/sa az hgy

16.05 130482 2005

--

sb0044 4 150 mtib1048

vízminőségvédelmi készültség a ferencvárosi szivattyutelep térségében

1982. április 13. - a közép-dunavölgyi vízügyi igazgatóság vízminőségvédelmi készültséget tart a dunán a fővárosi csatornázási művek ferencvárosi szennyvízszivattyutelepének térségében. a készültség oka: a szivattyutelep vezetékén a szennyvíz tolózárhiba miatt nem juthat el a duna-meder közepébe, ahol a folyó erős sodrása a szokásos üzemmenet szerint jól elkeverné, szétoszlatná a szennyeződést, s így az a folyó parti sávjában maradt. a szennyeződés a gyors beavatkozás nélkül bejuthatott volna a soroksári dunaágba, tetemes kárt okozva annak élővilágában. a vízügyi igazgatóság uszó műanyagfállal terelte el a szennyvizet és megakadályozta, hogy a felszínen uszó szennyeződés bekerülhessen a dunaágba. ugyanakkor egy motoroshajót is munkába állítottak, amelynek hajócsavarja elősegíti a szennyvíz elkeverését és azt a duna sodorvonalába juttatja. a vízügyi szakemberek hatóránként kilenc helyen ellenőrzik a víz minőségét, hogy szükség esetén további beavatkozással akadályozzák meg a szennyező anyagok veszélyes koncentrációját. a fővárosi csatornázási művek várhatóan április 20-án körül fejezi be a ferencvárosi szivattyutelep hibás vezetékének kijavítását, s ekkor kerülhet sor a vízminőségvédelmi készültség megszüntetésére is. /mti/

sb/rj bam hgy

16.08 130482 1345

Ra

--

bel

- 34 -

1982.04.13.

sb0045 4 150 mtib1049

zobák bánya a legjobb mecseki bányüzem

1982. április 13. - a komlói zobák bányüzemet hirdették ki a mecseki szénbányák 1981. évi munkaversenye győztesének a vállalat szocialista brigádvezetőinek kedden megtartott pécsi tanácskozásán. a bányüzem kollektívája egyuttal elnyerte a szovjetunió-beli, Cservonográdi testvér bányavállalat által adományozott vörös vándorzászlót is, amelyet május elsején vehetnek majd át.

a zobáki bányászok sikerének értékét növeli, hogy a Liász-program idén elkezdődött csaknem huszonhárom milliárd forintos fejlesztési beruházásában a bányüzem fontos szerepet kapott: a zobák lesz a Liász-program során megújuló mecseki szénbányászat törzsbányüzeme, dolgozói új, korszerű bányaművelési eljárásokat vezetnek be, modern gépeket, technológiákat ismernek meg és működtetnek a mélyben. jelenleg két új berendezéssel folytatnak kísérleteket zobákon. a sow-50 típusú önjáró fejtésbiztosító berendezés a hozzá kapcsolt marótárcsás jövesztőgéppel már sikeres vizsgát tett, s rövidesen elkezdődik a sow-80-as berendezés szengyaluval történő próbaüzemeltetése is.

a munkásközösségek képviselőinek értekezletén megállapították: abban, hogy a vállalat széntermelési tervét ötvenhatezer tonnával túlteljesítette, számottevő része volt a szocialista brigádoknak. a szénbányászatban meghirdetett ágazati munkaversenyben hat mecseki széntermelő üzem, továbbá a nagymányoki brikettüzem valamint tizennégy fejtési és negyvenhárom vágathajtó brigád vett részt; a vállalati versenyben - amelyben végülis a zobák dolgozói vitték el a pálmát - háromszázhatvan szocialista brigád több mint hétezernyolcszáz tagja mérte össze tudását, járult hozzá vállalatának teljesítésével a mecseki szénbányászat eredményeihez. /mti/

kász/rj az hgy

16.15 130482 1775

ra

-. -

bel

- 35 -

1982.04.13.

sb0046 4 130 mtib1050

dr. Carl H. Mau

1982. április 13. - a Lutheránus Világszövetség főtitkára, -, aki a LVSZ 1984-ben Budapesten rendezendő nagygyűlésének előkészítése céljából érkezett hazánkba, - dr. Káldy Zoltánnak, a magyarországi evangélikus egyház elnök-püspökének kíséretében kedden látogatást tett Miklós Imre államtitkárnál, az állami egyházügyi hivatal elnökénél. /mti/

bc rj hgy

16.17 130482 0386

-. -

sb0047 4 160 mtib1051

véghe ákos kiállítása tatabányán

1982. április 13. - véghe ákos fiatal fazekas munkáiból nyitottak kedden kiállítást tatabányán a bányászkerítváros művelődési otthonában. a népművészet ifjú mestere a nagy multu és egykor híres tatabányai fazekasok jellegzetes motívumaival dolgozik. Komárom megyében ez az első önálló kiállítása. a tatabányai tárlaton csaknem száz kerámiát, kulacsokat, korsókat, kancsókat, különleges sótartókat és nagy méretű fazekakat - zömmel egyedi darabokat - állít ki. /mti/

ráb/rj az hgy

16.24 130482 0520

-. -

sb0048 4 150 mtib1052

kréta és mérőszalag helyett motométer és fotogrammetria

1982. április 13. - a közlekedési balesetek helyszínelésének korszerű technikai eszközeiről és legújabb módszereiről tájékoztatott kedden az mtesz közlekedéstudományi egyesületében Váry László rendőr őrnagy, a brfk közlekedésrendészet baleseti osztályának vezetője.

ra

a többi között elmondta, hogy a helyszínelés hagyományos eszközei - a mérőszalag, a kréta és a fényképezőgép - mellett kísérleti jelleggel már nálunk is alkalmaznak olyan műszereket, amelyeknek segítségével objektívebbé válik a baleset körülményeinek megállapítása. Ilyen például a hordozható motométer, amellyel pontosan mérhető a balesetben részes gépkocsi lassulása, illetve féktávolsága. a gépkocsitípushoz tartozó átlagadatok ugyanis nem adnak biztos támpontot, holott például a vétkesség megállapításában igen nagy jelentőségű a lassulás pontos mérése.

ujdonság a baleseti helyszínelésben a szovjetunióban és az ndk-ban már széles körben alkalmazott fotogrammetriás módszer is. lényege, hogy egy kétobjektív, nagyméretű fényképezőgéppel méretarányos fotót készítenek, s a géphez tartozó berendezés a kép alapján pontos rajzot készít a balesetről. nálunk a budapesti műszaki egyetemen geodéziai célokra használnak ilyen fényképezőgépet, s a brfk közlekedésrendészetének szakemberei ezzel végeztek kísérleteket a baleseti helyszínelésben.

a szakemberek különféle fotótechnikai eljárások kikísérletezésén dolgoznak, amelyek segítségével a helyszíni fotók az eddiginél pontosabb képet adnak a baleset körülményeiről. így például annak megállapítására, láthatta-e a gépkocsivezető a jelzést, járművet vagy gyalogost, csak megfelelő szögben, meghatározott exponálási idővel és laboratóriumi eljárással készített fotók használhatók.

a tapasztalatok azt mutatják, nehéz meghatározni a helyszíneléskor azt is, hallhatta-e a baleset előtt a gépkocsivezető a mentő- vagy tűzoltóautó szirénáját. éppen ezért kidolgoznak egy olyan műszeres eljárást is, amellyel ez a sokat vitatott kérdés is objektív módon eldönthető. /mti/

rj mg bam hgy

16.35 130482 2099

.-

sb0049 4 130 mtib1053

a hazafias népfrent és a kneb vezetőinek megbeszélése /1.rész/

1982. április 13. - az elmúlt évben szorosabbá, eredményesebbé vált a hazafias népfrent és a népi ellenőrzés munkakapcsolata, mind a vizsgálatok közös elvégzésében, mind pedig a tapasztalatok, a széles körben hasznosítható megállapítások népszerűsítésében - állapították meg kedden, a kneb székházában, a népfrentmozgalom és a népi ellenőrzés vezetőinek megbeszélésén.

Ra

sarlós istván, a hmf országos tanácsának főtítkára és szakali józsef, a kneb elnöke vezetésével a két szerv vezetői áttekintették az 1978-ban létrejött együttműködési megállapodás alapján kibontakozott közös munka eredményeit. többek között megállapították: központi és területi szerveik szoros munkakapcsolatot alakítottak ki a társadalompolitikai, szociálpolitikai kérdéseket felölelő, a lakosság életkörülményeit közvetlenül érintő vizsgálatok hasznosításában. együttesen értékelik az országos elemzések megállapításait, s azokat időről-időre ismertetik a népfrent különböző fórumain. a népfrent mozgalom sok segítséget nyújtott ahhoz is, hogy politikailag, szakmailag felkészült, társadalmunk valamennyi rétegét képviselő szakemberek gyarapítsák a népi ellenőrök sorait.

a legutóbbi közös vizsgálatok közül különösen értékes eredményekkel járt a lakosság áruellátásának folyamatos figyelemmel kísérése. a hmf területi szervei bekapcsolódtak az áruellátás alakulásának feltérképezésébe, lakossági fórumaikon pedig tájékoztattak az állampolgárok, valamint az ellátásban érdekelt termelők és kereskedelmi szervek képviselőinek véleményéről. hasznos együttműködés bontakozott ki a tömegéktetés helyzetével foglalkozó kneb-vizsgálat megyei, illetve járási-városi szintű lebonyolításában, a tapasztalatok értékelésében és hasznosításában is. a népi ellenőrzés bevonta a hazafias népfrent munkatársait a takarmánytermelés, -ellátás és -felhasználás témájában végzett országos vizsgálódásába is. a népfrentmozgalom különböző szintű munkabizottságai hozzá járultak ahhoz, hogy a múlt évben alapos és reális vizsgálati jelentés készült a balatoni vizsgáldalkodási program eddigi végrehajtásáról. a megnövekedett létszámú gyermekkorosztályok iskolába lépésének vizsgálatakor a népi ellenőrök figyelembe vették a népfrent korábbi tapasztalatait is. a gyermeknevelést szolgáló társadalmi juttatások hatékonyságát elemző országos jelentésben foglaltak a népfrent aktivistái lakóhelyi ankétokon, a gyermekneveléssel foglalkozó találkozókon hasznosították. /folyt.köv./ rj -

16.50 130482 2522

.-

sb0050 4 130 mtib1054

a hazafias népfrent és.../2.rész/

a hmf országos tanácsa és a kneb vezetői elhatározták, hogy az idén is több országos vizsgálatnál egyesítik társadalmi erőiket, támaszkodva egymás tapasztalataira. így például közösen vizsgálják meg az állampolgárok ügyeinek munkaidőn kívüli intézését, s az egészségügyi intézmények integrációjának és működési rendjének a

bel

- 38 -

1982.04.13.

gyógyító munkára gyakorolt hatását. emellett a népfront munkatársai is bekapcsolódnak a balaton-környéki építkezésekre vonatkozó intézkedések végrehajtásáról készülő vizsgálatba, a lakosság áruellátásának további nyomonkövetésébe, valamint a lakosság építőanyagellátásának vizsgálatát követő intézkedések áttekintésébe. a tervek szerint fokozott figyelmet fordítanak a feltárt jó, széles körben hasznosítható tapasztalatok népszerűsítésére. /mti/

ár/rj tr bc ie

16.56 130482 0837

-.-

sb0051 4 130 mtib1055 /embargó 18 h-ig/

kádár jános az nszk-ba látogat

1982. április 13. - kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára helmut schmidt szövetségi kancellár meghívására április 27-én és 28-án látogatást tesz a német szövetségi köztársaságban. /mti/

rj bc ie

16.58 130482 0288

-.-

sb0052 4 130 mtib1056 /felhasználható 19 óra után/

magyar-csehszlovák barátsági nap vajszlón

1982. április 13. - magyar-csehszlovák barátsági napot tartottak kedden a baranya megyei vajszlón. az ormánsági nagyközség lakói találkoztak tiber chovanella budapesti csehszlovák kulturális és tájékoztató központ igazgatóhelyettesével, aki csehszlovákia gazdasági életéről és eredményeiről tartott előadást. /mti/

kász/rj az ie

17.09 130482 0387

-.-

bel

- 39 -

1982.04.13.

sb0053 4 160 mtib1057 /felhasználható 19 órától/

az operaház vendégjátéka győrött

1982. április 13. - offenbach: hoffmann meséi című operájával vendégszerepelt a magyar állami operaház társulata kedden győrött, a kiscfaludy színházban. hoffmann-t pál lászló alakította, giulietta, antonia és olympia hármass szerepében, kukely juliát láthatta a közönség. a többi szerepekben takács tamara, maros gábor és bordás györgy lépett színpadra. a díszleteket forrai gábor, a jelmezeket gombár judit meghívott vendég tervezte. az opera zenekarát ligeti andrás vezényelte. az előadást szinetár miklós rendezte. /mti/

mzs/rj az ie

17.13 130482 0586

-.-

sb0054 4 160 mtib1058

magyar művész a metropolitan operában

1982. április 13. - takács klára, a magyar állami operaház magánénekesnője new yorkba utazott, ahol április 15. és június 11. között a metropolitan operában nyolc alkalommal énekli adalgisa szerepét bellini norma című operájában. partnernője norma szerepében renata scotto. /mti/

ni/rj bc ie

17.15 130482 0348

-.-

sb0055 4 130 mtib1059

magyar-bolgár barátsági napok vas megyében

1982. április 13. - magyar-bolgár barátsági napok kezdődtek kedden vas megyében, a hazafias népfront vas megyei bizottsága és a budapesti bolgár kulturális és tájékoztató központ közös rendezésében. a négynapos, egész megyét átfogó rendezvénysorozat nyitányaként szombathelyen, a népfront székházban magyar-bolgár baráti találkozót tartottak, ahol ivan peikovszki, a bolgár

bel

- 40 -

1982.04.13.

kulturális és tájékoztató központ igazgatója tartott előadást a kertbarátok és kistenyésztők társadalmi szövetsége képviselőinek a bolgár kertészeti módszerekről.

a nap befejező eseményeként magyar-bolgár barátsági estet rendeztek kemenesszentmártonban.

a következő napokban magyar-bolgár barátsági esteket, baráti találkozokat, a bolgár nép életét, munkáját ismertető előadásokat rendeznek a megye városaiban, falvaiban; több helyen fellép az erre az alkalomra vas megyébe érkező bolgár népzenei együttes is. /mti/

ler/rj az ie

17.20 130482 0975

-.-

sb0056 4 130 mtib1060

osztrák filmhét budapesten

1982. április 13. - első ízben kaphat átfogó képet ausztria mai filmművészetének eredményeiről a hazai közönség az április 15- és 25-e között budapesten sorra kerülő osztrák filmhét vetítésein. a magyar filmművészet korábban már bemutatkozott bécsben. ezuttal hét 1976 és 1981. között készült-osztrák művet tekinthetnek meg az érdeklődők a szikra mozi műsorán.

a válogatás abból az időszakból merített, amelyet a szakemberek a szomszédos ország filmgyártásának erőteljes fejlődést, jelentős művészi eredményeket mutató korszakaként jellemeznek. az összeállításba került produkciók az alkotói törekvések többoldalúságát is igyekeznek érzékeltetni. több mű az ország történelmének közelmúltjából merítette témáját. így frank antel bockerer című filmje - amely a legutóbbi moszkvai filmfesztivál egyik díját is elnyerte - a kisember és a faszizmus viszonyát jeleníti meg vígjátéki eszközökkel. wolfgang glücknek gerber, a diák című, az 1920-as években játszódó műve érettségi előtt álló fiatalok drámai konfliktusairól szól. peter patzak két filmje látható a rendezvénysorozaton: az egyik a vendégmunkások gyötrelmes mindennapjairól ad tudósítást, a másik pedig fordulatos bűnügyi történet. a bűn világát járja körül ruth és alfred ninaus produkciója is, ám e történet az ifjúsági bűnözés társadalmi gyökereit tárja fel. a válogatásban szerepel még egy mai osztrák család mindennapjaiba bepillantó alkotás, és a náci németország utolsó évét, a „csoda”fegyver,, kutatóinak lázas igyekezetét felelevenítő film is.

Ra

bel

- 41 -

1982.04.13.

a filmhétre osztrák filmművészeti küldöttséget várnak budapestre. /mti/

ár/rj bc ie

17.29 130482 1648

-.-

sb0057 4 160 mtib1061

magyar-svéd egészségügyi együttműködés

1982. április 13. - dr. medve lászló egészségügyi minisztériumi államtitkár meghívására - küldöttség élén - kedden budapestre érkezett ake pettersson, a svéd egészségügyi és szociálisügyi minisztérium államtitkára: megbeszéléseket folytattak magyarország és svédország közötti egészségügyi kapcsolatok fejlesztéséről, és aláírták az 1983-ig terjedő időszakra szóló magyar-svéd egészségügyi együttműködési tervet. a program szerint lehetőség nyílik a két ország orvostudományi egyetemei és kutatóintézetei közötti közvetlen együttműködésre; a daganatkutatási, az újszülöttek intenzív ellátásával, a vesetranszplantációval, a számítástechnika egészségügyi alkalmazásával kapcsolatos tapasztalatok kicserélésére, s szorosabb szakmai kapcsolatokat alakíthatnak ki a környezetvédelmi kutatások terén is. /mti/

t tf/rj ie

17.33 130482 0873

-.-

sb0058 4 180 mtib2033

időjárásjelentés

1982. április 13. - a meteorológiai intézet jelenti április 13-án, kedden 19 órakor:

folytatódik a hideg idő

10

bel

- 42 -

1982.04.13.

várható időjárás az ország területére szerda estig: északnyugat felől időnként csökken a felhőzet és inkább csak délen és keleten valószínű eső vagy zápor, az északkeleti szél többfelé megerősödik, a legmagasabb nappali hőmérséklet 8-13 fok között lesz. /mti/

rj ie

18.29 130482 0453

sb0059 4 180 mtib2035

a mai belpolitikai híreink tartalomjegyzéke /1.rész/

1982. április 13.

sb0001 tavaszi teraszok budapesten /1/
sb0002 tavaszi teraszok budapesten /2/
sb0003 adatok budapest közlekedéséről
sb0004 egy hét múlva négy szakkiállítás /1/
sb0005 egy hét múlva négy szakkiállítás /2/
sb0006 új szerzemények
sb0007 új idők új dalai a tv-ben
sb0008 „kopogtatják”, a kökénybokrokat
sb0009 búcsuzó állatfajták
sb0010 erdősités somogyban
sb0011 kiskunsági juhfoдрászok
sb0012 gyep téglá a hanságból
sb0013 1600 tonna olaj helyett földgáz
sb0014 elítélték a mátészalkai...
sb0015 egészségház
sb0016 rácz albert moszkvába utazott
sb0017 budapestre érkezett umberto
sb0018 rendőrségi hírek
sb0019 az építésügyi ágazat.../1/
sb0020 az építésügyi ágazat.../2/
sb0021 kiosztották az in memoriam
sb0022 elhunyt benkes istván
sb0023 időjárásjelentés/1/
sb0024 időjárásjelentés/2/
sb0025 tétényi páل nyilatkozata /1/
sb0026 tétényi páл nyilatkozata /2/
sb0027 tétényi páл nyilatkozata /3/
sb0028 tétényi páл nyilatkozata /4/
sb0029 közművelődési napok kakashon
sb0030 hajóosztás
sb0031 kádár jános és umberto barulli
sb0032 a fneb ülése

Ra

bel

- 43 -

1982.04.13.

sb0033 nyolcszáz millió /1/
sb0034 nyolcszáz millió /2/
sb0035 kulturális és tudományos küldöttség
sb0036 többcélu általános iskola
sb0037 utlezárás
sb0038 a minisztertanács és a szot /1/
sb0039 a minisztertanács és a szot /2/
sb0040 zsebszámológép a közoktatásban
/folyt. köv./ rj -
20.54 130482 1409

sb0060 4 180 mtib2036

belpolitikai tartalomjegyzék /2.rész/
sb0041 megkezdődött a kukoricavetés /1/
sb0042 megkezdődött a kukoricavetés /2/
sb0043 a pásttorművészet nagy alakja
sb0044 vízminőségvédelmi készütség
sb0045 zobák bányája a legjobb mecseki
sb0046 dr. carl h. mau
sb0047 végh ákos kiállítása tatabányán
sb0048 kréta és mérőszalag helyett
sb0049 a hazafias népfrent és a kneb /1/
sb0050 a hazafias népfrent és a kneb /2/
sb0051 kádár jános az nsk-ba látogat
sb0052 magyar-csehszlovák barátság nap
sb0053 az operaház vendéggjátéka győrött
sb0054 magyar művész a metropolitan-ben
sb0055 magyar-bolgár barátság napok
sb0056 osztrák filmhét budapesten
sb0057 magyar-svéd egészségügyi együttműködés
sb0058 időjárásjelentés
sb0059 tartalomjegyzék /1/
sb0060 tartalomjegyzék /2/
/mti/

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő : pásttor jános
szerkesztette: fehér péter, halasi györgy, izsák erika
rj - - v é g e -

20.55 130482 0949

Ra

-.-

00.008/x

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

budapest, 1982. április 14. bel. s z e r d a

sb0001 4 130 mtib1001

távfűtési mérleg

1982. április 14. - április 15-e hivatalosan a fűtési szezon utolsó napja budapesten. ha viszont a napi átlaghőmérséklet 10 celsius fok alá esik, vagy három egymást követő napon nem éri el a 12 celsius fokot, folytatják a távfűtésbe kapcsolt 178 ezer lakás, 3200 kommunális létesítmény és 340 ipari üzem fűtését.

a fővárosi távfűtő művek tájékoztatása szerint - a korábbi évek tapasztalatai alapján - május elsejéig a kazánok, a hőközpontok és a szerelvények szezon utáni, minden részletre kiterjedő vizsgálatát, javítását sem kezdik meg, hogyha visszatérne a hideg, ismét teljes kapacitással melegíthessenek.

az elmúlt fűtési idényben egyébként 2.6 celsius fok volt a napi átlaghőmérséklet, 1.1 celsius fokkal alacsonyabb, mint a korábbi szezonban, így a hő- és a melegvizellátáshoz több energiát kellett felhasználni. különösen januárban volt hideg, de a jól végzett karbantartási munkák eredményeként sehol sem fordult elő jelentős kiesés a szolgáltatásban. ennek ellenére 238 panasz érkezett a vállalat címére, ám ebből mindössze 49 bizonyult indokoltnak. legtöbb esetben a helyi fűtőberendezések hibáinak kijavítását kérték, és a melegviz-ellátás akadozását kifogásolták.

a növekvő propaganda ellenére sok helyütt még mindig nem gondoskodtak a lakás vagy a munkahely kellő hőszigeteléséről, így az értékes energia egy része a szabadba távozik. a fővárosi távfűtő